

België klaar voor postquotatijdperk

Algemeen

[Jef Verhaeren]

In januari 2014 kwam de Belgische Boerenbond met een studie 'Melken in 2020', waaruit bleek dat de Vlaamse melkproductie zal stijgen. Er komt echter geen explosie van de melkproductie, aangezien steeds meer bedrijven worden geconfronteerd met beperkende factoren, zo is de verwachting in België.

In de laatste jaren onderging de melkveehouderij in Vlaanderen al een hele gedaantewisseling: van 11.556 melkveehouders die in 1996/97 gemiddeld 161.900 liter melk produceerden, naar 5449 boeren die in 2012/13 meer dan dubbel zo veel molken (376.500 liter). Volgens de studie van de Boerenbond zal de groei binnen de eigen beperkingen in 2020 wellicht resulteren in 3300 melkveebedrijven die jaarlijks elk zo'n 700.000 liter melk produceren.

Vooruitzichten gunstig

Volgens zuivelexpert Guy Vandepoel van de Boerenbond blijven de vooruitzichten gunstig. De vraag naar zuivel wereldwijd stijgt jaarlijks met 15 miljard liter of vijfmaal meer dan de Belgische productie. "We zitten in het centrum van de Europese groeiregio. Maar we moeten keuzes maken en we zijn kwetsbaar. We zullen meer handel moeten drijven. We zijn afhankelijk van export. Daarbij is voedselveiligheid de prioriteit. Duurzaamheid hebben we al op de kaart gezet. De hoge Belgische kwaliteitseisen moeten we sterker benadrukken. Volgens mij moeten we IKM als kwaliteitsstandaard meer in de promotie gebruiken. Op het niveau van het melkveebedrijf moet men een evenwicht vinden tussen schaalvergroting en optimale schaal", aldus Vandepoel.

Vlaams stappenplan

Ook Guy Lambrechts, diensthoofd Markt- en Ketenbeleid van het Vlaamse land-

bouwministerie, stelt vast dat de rol van de marktwerking alleen maar groter wordt. "Het wegvallen van de quota opent mogelijk de poorten naar een productie-uitbreiding, maar het zal niet zo'n vaart nemen. In de toekomst moeten we rekening blijven houden met grote prijsfluctuaties. De nodige voorzichtigheid bij het aangaan van grote investeringen wordt alleszins nog meer de boodschap. De zuivelmarkt is duidelijk onderhevig aan de grillen van de wereldmarkt en de huidige Russische handelsboycot duidt op de instabiele politiek van belangrijke groeimarkten, wat ons kwetsbaar maakt. Het plots wisselen van de marktbestemming van een product is niet gemakkelijk en kan grote effecten hebben op de totale markt, ook al gaat het om slechts enkele procenten van het totaal beschikbare volume. Desalniettemin zijn de groeivoorzichten op lange termijn voor de zuivelsector positief. Tegelijkertijd kent Vlaanderen een relatief hoge kostprijs per liter melk. Vrees voor explosieve productie-uitbreiding zal worden getemperd door de beperkende impact van beschikbaarheid van productiemiddelen: grond, arbeid, kapitaal, milieu, mestafzet en waterkwaliteitsnormen. Bovendien is er de opvolgingsproblematiek van onze familiale bedrijven", aldus Lambrechts. Hij wijst eveneens op de goede ligging in Noordwest-Europa, de regio met de meeste kansen voor de postquotumperiode omwille van het gematigde klimaat, de hoge productiviteit en goede ligging voor export.

Guido Veys, voorzitter van Milcobel: "We hebben al geanticipeerd."

Geanticipeerd

Volgens Guido Veys, voorzitter van de coöperatie Milcobel, die een derde van de Belgische melk ophaalt en verwerkt, is de vroeger vooropgestelde groei met 20 procent de laatste vijf jaar al met de helft ingevuld. De coöperatie anticipeerde daarop al met investeringen in verwerking. "Ik ga ervan uit dat de gemiddelde rendabiliteit in de melkveehouderij licht kan stijgen, maar er zullen jaren zijn van verlies en winst. Ten aanzien van de volatiliteit in de markt moet iedereen zowat zijn eigen risicomanagement voeren. Investeren in coöperatief aandeelhouderschap is zeker ook voor bedrijven met groeiambitie een meer dan verantwoorde keuze om de afzet op langere termijn te verzekeren. Betrouwbare afzet is de achillespees van elk bedrijf. Het eigen bedrijf laten doorvloeien in coöperatie heeft een hefboomeffect", aldus Veys. ■